

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Novo mesto

STROKOVNE ZASNOVE
varstva kulturne dediščine za območje občine
ŠMARJEŠKE TOPLICE

Vodja območne enote:
Danilo Breščak, univ. dipl. arheolog

Novo mesto, februar 2008

Skalickega ulica 1, p.p. 250, SI-8000 Novo mesto
telefon: +386 (0)7 393 15 40, telefaks: +386 (0)7 393 15 90
e-pošta: tajnistvo.nm@zvks.si
<http://www.zvks.si>

Registracija:1/32177/06, Matična številka: 1423215005
Standardna klasifikacija dejavnosti/šifra podrazreda: 92.522
Identifikacijska številka: SI45991413
Transakcijski račun: 01100-6030381005

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	5
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI	6
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	6
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE	7
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	7
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE	8
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE	8
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	9
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	9
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE (TIP OSTALO)	9
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	10
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	11

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelava Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto (v nadaljevanju ZVKDS, OE Novo mesto), kot pristojna strokovna javna služba.

Za območje občine Šmarješke Toplice so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene naslednje strokovne zasnove:

- Strokovne podlage za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana MO Novo mesto (razen območij KS Dolž in Stopiče ter območja Urbanistične zasnove Novega mesta, september 2000).

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki so vključevali tudi območje občine Šmarješke Toplice, naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- Smernice varstva kulturne dediščine za strategijo prostorskega razvoja občine MO Novo mesto (december 2005);
- Smernice varstva kulturne dediščine za prostorski red občine MO Novo mesto (oktober 2006).

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi itd.) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturno-varstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker je bilo za nekdanje območje MO Novo mesto izdelanih več strokovnih zasnov, datiranih v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila posredovana z smernicami za različne prostorske akte ter ker je bilo območje občine Šmarješke Toplice v dosedanjih strokovnih zasnovah obravnavano v sklopu območja MO Novo mesto, je ZVKDS – OE Novo mesto z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Šmarješke Toplice.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe:

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Državni razglasitveni akti:

-

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Ur.l. RS št. 38/92)

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovo objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobj, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);

- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, greoradarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanco) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovno (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovno z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovno drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);
- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine (tip ostalo)

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco (vidno in podzemno);
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe varstvo		Tip varstvenih usmeritev oziroma režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.

**Seznam enot
nepremične kulturne dediščine**
(razvrščeno po EŠD)

	EŠD	Ime enote	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
1	9	Bela Cerkev - Vaško jedro	7	1		naselbinska dediščina	
2	815	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko območje Vinji vrh	1	1	valor	arheološka dediščina	
3	1620	Bela Cerkev - Cerkev sv. Andreja	3	1		stavbna dediščina	
4	1621	Dolenje Kronovo - Cerkev sv. Nikolaja	3	1		stavbna dediščina	
5	1622	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	1		stavbna dediščina	
6	1624	Draga pri Beli Cerkvi - Cerkev sv. Helene	3	1		stavbna dediščina	
7	2535	Šmarjeta - Cerkev sv. Marjete	3	1		stavbna dediščina	
8	2536	Slape - Cerkev Karmelske Matere božje	3	1		stavbna dediščina	
9	2537	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Cerkev sv. Jožefa	3	1		stavbna dediščina	
10	2538	Vinica pri Šmarjeti - Cerkev sv. Martina	3	1		stavbna dediščina	
11	2539	Žaloviče - Cerkev sv. Urha	3	1		stavbna dediščina	
12	2540	Koglo - Cerkev sv. Lenarta	3	1		stavbna dediščina	
13	2541	Cerovec pri Radovljici - Cerkev sv. Jakoba	3	1		stavbna dediščina	
14	2542	Šmarješke Toplice - Cerkev sv. Štefana	3	1		stavbna dediščina	
15	4193	Bela Cerkev - Grob s spomenikom padlim	5	1		memorialna dediščina	
16	4205	Slape - Grob s spomenikom padlim	5	1		memorialna dediščina	
17	4238	Šmarjeta - Grob s spomenikom padlim borcem in žrtvam	5	1		memorialna dediščina	
18	8474	Bela Cerkev - Hiša Bela Cerkev 8	2	1		stavbna dediščina	
19	8645	Grič pri Klevevžu - Arheološko najdišče Ajdovska jama	1	1		arheološka dediščina	
20	8660	Klevevž - Lokacija gradu	2	1		stavbna dediščina, arheološka dediščina	
21	8667	Slape - Marijina kapela	3	1		stavbna dediščina	
22	8686	Šmarješke Toplice - Vodnjak v zdraviliškem parku	13	1		ostalo	
23	8687	Straža pri Vinjem Vrh - Stebrno znamenje	3	1		stavbna dediščina, ostalo	
24	8737	Šmarjeta - Spominska plošča padlim med I. svetovno vojno	5	1		memorialna dediščina	
25	8743	Žaloviče - Hiša s spominsko ploščo bolnišnici in kurirski postaji	5	1		memorialna dediščina	
26	9330	Klevevž - Območje gradu	11	2		kulturna krajina, vrtnoarhitekturna dediščina	
27	10872	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Strmec	1	2	valor	arheološka dediščina	
28	10877	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Vihra	1	2	valor	arheološka dediščina	
29	11032	Šmarješke Toplice - Razvaline gradu Štrlek	2	2		stavbna dediščina, ostalo	
30	14251	Dolenje Kronovo - Skupina kozolcev	2	2	valor	stavbna dediščina	
31	14260	Družinska vas - Arheološko najdišče Kozjane	1	2	valor	arheološka dediščina	
32	14262	Gradenje - Arheološko najdišče Gradenjska hosta	1	2	valor	arheološka dediščina	
33	14263	Vinica pri Šmarjeti - Arheološko najdišče Gabrina	1	2	valor	arheološka dediščina	

	EŠD	Ime enote	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
34	15515	Bela Cerkev - Arheološko najdišče Dolge njive	1	2		arheološka dediščina	
35	15516	Draga pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Draga	1	2		arheološka dediščina	
36	15517	Družinska vas - Arheološko najdišče Loke	1	2		arheološka dediščina	
37	15535	Družinska vas - Arheološko najdišče Požarnice	1	2		arheološka dediščina	
38	15537	Dolenje Kronovo - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina	
39	18213	Brezovica pri Šmarjeti - Skuškova kapelica	3	2		stavbna dediščina	
40	18492	Šmarješke Toplice - Kozolec na domačiji Šmarješke Toplice 72	2	2		stavbna dediščina	
41	18493	Šmarješke Toplice - Sušilnica na domačiji Šmarješke Toplice 13	2	2		stavbna dediščina	
42	19143	Šmarješke Toplice - Domačija Šmarješke Toplice 27	2	2		stavbna dediščina	
43	20731	Vinica pri Šmarjeti - Rojstna hiša Janeza Zalokarja	2	2		stavbna dediščina	
44	20821	Bela Cerkev - Spominska plošča sodelavcem OF	5	2		memorialna dediščina	
45	20826	Bela Cerkev - Spominska plošča NOO	5	2		memorialna dediščina	
46	21321	Čelevec - Sušilnica na domačiji Čelevec 8	2	2		stavbna dediščina	
47	22376	Dolenje Kronovo - Gomila Dol	1	2		arheološka dediščina	
48	22377	Čelevec - Gomilno grobišče Jurjevci	1	2		arheološka dediščina	
49	22378	Šmarješke Toplice - Gomila Resnice	1	2		arheološka dediščina	
50	22380	Brezovica pri Šmarjeti - Gomilno grobišče Hrastovec	1	2		arheološka dediščina	
51	22381	Brezovica pri Šmarjeti - Gomilno grobišče Gmajna-Volčji breg	1	2		arheološka dediščina	
52	22382	Brezovica pri Šmarjeti - Gomilno grobišče Deli	1	2		arheološka dediščina	
53	22383	Žaloviče - Gomilno grobišče Čevnice	1	2		arheološka dediščina	
54	22386	Šmarješke Toplice - Gomilno grobišče Goli hrib	1	2		arheološka dediščina	
55	22393	Šmarješke Toplice - Jožkova kapelica	3	2		stavbna dediščina	
56	22395	Bela Cerkev - Rojstna hiša Frana Zwittera	2	2		stavbna dediščina	
57	22396	Bela Cerkev - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina	
58	22512	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Hram pod cerkvijo sv. Janeza Krstnika	2	2		stavbna dediščina	
59	22513	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Muhičev hram	2	2		stavbna dediščina	
60	22514	Žaloviče - Domačija Žaloviče 24	2	2		stavbna dediščina	
61	22515	Žaloviče - Domačija Žaloviče 6	2	2		stavbna dediščina	
62	22522	Šmarjeta - Hiša Šmarjeta 51	2	2		stavbna dediščina	
63	23126	Šmarjeta - Vaško jedro	7	2		naselbinska dediščina	
64	26017	Dolenje Kronovo - Kašča in toplar na domačiji Dolenje Kronovo 22	2	2		stavbna dediščina	
65	26051	Čelevec - Mesojednikova zidanica	2	2		stavbna dediščina	
66	26059	Šmarješke Toplice - Domačija Šmarješke Toplice 15	2	2		stavbna dediščina	
67	700271	Koglo - Beretičeva zidanica	2	2		stavbna dediščina	
68	700275	Radovlja - Kamnit most	2	2		stavbna dediščina, ostalo	

	EŠD	Ime enote	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
69	700280	Radovlja - Kašča na domačiji Radovlja 11	2	2		stavbna dediščina	
70	700370	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Veliki Vinji vrh	1	2		arheološka dediščina	
71	750063	Strelac - Arheološko najdišče Nad Lošprenom	1	2		arheološka dediščina	
72	750187	Dolenje Kronovo - Arheološko najdišče Pri jezeru	1	2		arheološka dediščina	

**Seznam enot
nepremične kulturne dediščine**
(razvrščeno po imenu enote)

	EŠD	Ime enote	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
1	15515	Bela Cerkev - Arheološko najdišče Dolge njive	1	2		arheološka dediščina	
2	1620	Bela Cerkev - Cerkev sv. Andreja	3	1		stavbna dediščina	
3	4193	Bela Cerkev - Grob s spomenikom padlim	5	1		memorialna dediščina	
4	8474	Bela Cerkev - Hiša Bela Cerkev 8	2	1		stavbna dediščina	
5	22395	Bela Cerkev - Rojstna hiša Frana Zwittera	2	2		stavbna dediščina	
6	22396	Bela Cerkev - Spomenik zamolčanim žrtvam	5	2		memorialna dediščina	
7	20826	Bela Cerkev - Spominska plošča NOO	5	2		memorialna dediščina	
8	20821	Bela Cerkev - Spominska plošča sodelavcem OF	5	2		memorialna dediščina	
9	9	Bela Cerkev - Vaško jedro	7	1		naselbinska dediščina	
10	22381	Brezovica pri Šmarjeti - Gomilno grobišče Gmajna-Volčji breg	1	2		arheološka dediščina	
11	22382	Brezovica pri Šmarjeti - Gomilno grobišče Deli	1	2		arheološka dediščina	
12	22380	Brezovica pri Šmarjeti - Gomilno grobišče Hrastovec	1	2		arheološka dediščina	
13	18213	Brezovica pri Šmarjeti - Skuškova kapelica	3	2		stavbna dediščina	
14	2541	Cerovec pri Radovljici - Cerkev sv. Jakoba	3	1		stavbna dediščina	
15	22377	Čeilevec - Gomilno grobišče Jurjevci	1	2		arheološka dediščina	
16	26051	Čeilevec - Mesojednikova zidanica	2	2		stavbna dediščina	
17	21321	Čeilevec - Sušilnica na domačiji Čeilevec 8	2	2		stavbna dediščina	
18	15537	Dolenje Kronovo - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina	
19	750187	Dolenje Kronovo - Arheološko najdišče Pri jezeru	1	2		arheološka dediščina	
20	1621	Dolenje Kronovo - Cerkev sv. Nikolaja	3	1		stavbna dediščina	
21	22376	Dolenje Kronovo - Gomila Dol	1	2		arheološka dediščina	
22	26017	Dolenje Kronovo - Kašča in toplar na domačiji Dolenje Kronovo 22	2	2		stavbna dediščina	
23	14251	Dolenje Kronovo - Skupina kozolcev	2	2	valor	stavbna dediščina	
24	15516	Draga pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Draga	1	2		arheološka dediščina	
25	1624	Draga pri Beli Cerkvi - Cerkev sv. Helene	3	1		stavbna dediščina	
26	14260	Družinska vas - Arheološko najdišče Kozjane	1	2	valor	arheološka dediščina	
27	15517	Družinska vas - Arheološko najdišče Loke	1	2		arheološka dediščina	
28	15535	Družinska vas - Arheološko najdišče Požarnice	1	2		arheološka dediščina	
29	14262	Gradenje - Arheološko najdišče Gradenjska hosta	1	2	valor	arheološka dediščina	
30	8645	Grič pri Klevevžu - Arheološko najdišče Ajdovska jama	1	1		arheološka dediščina	
31	8660	Klevevž - Lokacija gradu	2	1		stavbna dediščina, arheološka dediščina	
32	9330	Klevevž - Območje gradu	11	2		kulturna krajina, vrtnoarhitekturna dediščina	
33	700271	Koglo - Beretičeva zidanica	2	2		stavbna dediščina	
34	2540	Koglo - Cerkev sv. Lenarta	3	1		stavbna dediščina	

	EŠD	Ime enote	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
35	700275	Radovlja - Kamnit most	2	2		stavbna dediščina, ostalo	
36	700280	Radovlja - Kašča na domačiji Radovlja 11	2	2		stavbna dediščina	
37	2536	Slape - Cerkev Karmelske Matere božje	3	1		stavbna dediščina	
38	4205	Slape - Grob s spomenikom padlim	5	1		memorialna dediščina	
39	8667	Slape - Marijina kapela	3	1		stavbna dediščina	
40	8687	Straža pri Vinjem Vrhu - Stebrno znamenje	3	1		stavbna dediščina, ostalo	
41	750063	Strelac - Arheološko najdišče Nad Lošprenom	1	2		arheološka dediščina	
42	2542	Šmarješke Toplice - Cerkev sv. Štefana	3	1		stavbna dediščina	
43	26059	Šmarješke Toplice - Domačija Šmarješke Toplice 15	2	2		stavbna dediščina	
44	19143	Šmarješke Toplice - Domačija Šmarješke Toplice 27	2	2		stavbna dediščina	
45	22378	Šmarješke Toplice - Gomila Resnice	1	2		arheološka dediščina	
46	22386	Šmarješke Toplice - Gomilno grobišče Goli hrib	1	2		arheološka dediščina	
47	22393	Šmarješke Toplice - Jožkova kapelica	3	2		stavbna dediščina	
48	18492	Šmarješke Toplice - Kozolec na domačiji Šmarješke Toplice 72	2	2		stavbna dediščina	
49	11032	Šmarješke Toplice - Razvaline gradu Štrlek	2	2		stavbna dediščina, ostalo	
50	18493	Šmarješke Toplice - Sušilnica na domačiji Šmarješke Toplice 13	2	2		stavbna dediščina	
51	8686	Šmarješke Toplice - Vodnjak v zdraviliškem parku	13	1		ostalo	
52	2535	Šmarjeta - Cerkev sv. Marjete	3	1		stavbna dediščina	
53	4238	Šmarjeta - Grob s spomenikom padlim borcem in žrtvam	5	1		memorialna dediščina	
54	22522	Šmarjeta - Hiša Šmarjeta 51	2	2		stavbna dediščina	
55	8737	Šmarjeta - Spominska plošča padlim med I. svetovno vojno	5	1		memorialna dediščina	
56	23126	Šmarjeta - Vaško jedro	7	2		naselbinska dediščina	
57	14263	Vinica pri Šmarjeti - Arheološko najdišče Gabrina	1	2	valor	arheološka dediščina	
58	2538	Vinica pri Šmarjeti - Cerkev sv. Martina	3	1		stavbna dediščina	
59	20731	Vinica pri Šmarjeti - Rojstna hiša Janeza Zalokarja	2	2		stavbna dediščina	
60	10872	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Strmec	1	2	valor	arheološka dediščina	
61	700370	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Veliki Vinji vrh	1	2		arheološka dediščina	
62	10877	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko najdišče Vihra	1	2	valor	arheološka dediščina	
63	815	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Arheološko območje Vinji vrh	1	1	valor	arheološka dediščina	
64	1622	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	1		stavbna dediščina	
65	2537	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Cerkev sv. Jožefa	3	1		stavbna dediščina	
66	22512	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Hram pod cerkvijo sv. Janeza Krstnika	2	2		stavbna dediščina	
67	22513	Vinji Vrh pri Beli Cerkvi - Muhičev hram	2	2		stavbna dediščina	

	EŠD	Ime enote	Tip	Kat.	SDP	Opombe varstvo	Opombe status
68	2539	Žaloviče - Cerkev sv. Urha	3	1		stavbna dediščina	
69	22514	Žaloviče - Domačija Žaloviče 24	2	2		stavbna dediščina	
70	22515	Žaloviče - Domačija Žaloviče 6	2	2		stavbna dediščina	
71	22383	Žaloviče - Gomilno grobišče Čevnice	1	2		arheološka dediščina	
72	8743	Žaloviče - Hiša s spominsko ploščo bolnišnici in kurirski postaji	5	1		memorialna dediščina	